

Alþingi
Erindi nr. Þ 128/846
komudagur 23.1.2003

EYÞING – *Samband sveitarfélaga í Eyjafirði og Þingeyjarsýslum* –
Strandgötu 29; 600 Akureyri; Sími 461-2733; kt. 561192-2199; Netfang eything@est.is

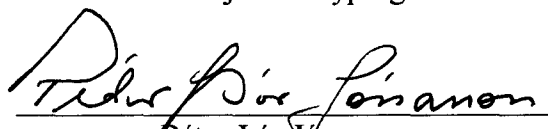
Akureyri 21. janúar 2003

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8 - 10
150 Reykjavík

Stjórn Eyþings hefur fengið til umsagnar frá menntamálanefnd Alþingis frumvarp til þjóðminjalaga, 382. mál, verkaskipting, minjaverðir o.fl. Stjórnin samþykkti eftirfarandi umsögn:

Stjórnin telur þær breytingar sem lagðar eru til, s.s. varðandi stöðu minjavarða, til bóta. Stjórnin saknar á hinn bóginn að ekki skuli jafnframt gerðar breytingar á 11. grein laganna og þeirri kvöð létt af sveitarfélögunum að bera allan kostnað af fornleifaskráningu eins og sett var í lög nr. 107/2001. Vísað er til ályktunar aðalfundar Eyþings 2002 um málið.

f.h. stjórnar Eyþings

Pétur Þór Jónsson
framkv.stjóri

Fylgiskjal: Ályktun frá aðalfundi Eyþings 2002.

Fylgiskjal: Ályktun frá aðalfundi Eypings 2002

Fornleifaskráning sbr. nýmæli í þjóðminjalögum nr. 107/2001:

Aðalfundur Eypings, haldinn í Mývatnssveit 30. og 31. ágúst 2002, ályktar: Sú íþyngjandi kvöð um fornleifaskráningu sem lögð er á sveitarfélög með lögum nr.107/2001 er með öllu óviðunandi bæði hvað varðar kostnað og stjórnsýslu.

Aðalfundurinn krefst þess að löggin verði tekin til endurskoðunar að þessu leyti og að sveitarfélögum verði gefinn kostur á að hafa áhrif á þá endurskoðun.

Greinargerð:

Með lagasetningunni, 11. grein, er sveitarfélögunum falið að skrá allar fornminjar á landsvæðum sínum og bera af því allan kostnað. Löggin fela ekki í sér nein fjárframlög til að mæta þeim mikla kostnaði sem af þessu hlýst. Til dæmis er fjöldi fornleifastaða í Þingeyjarsveit 4.443 að mati Fornleifastofnunar Íslands. Í greinargerð með mótmælum Héraðsnefndar Þingeyinga, dagsettri 18. des. 2001, varðandi kostun fornleifaskráningar, kemur fram að meðalkostnaður við hverja skráningu er 3.500 krónur án vsk. Má því gera ráð fyrir að kostnaður Þingeyjarsveitar við fornleifaskráningu nemi um 19 milljónum króna eða 25.000 krónum á íbúa. Til samanburðar má geta þess að miðað við sömu krónutölu á íbúa nemi kostnaður Reykjavíkur við aðalskráningu fornleifastaða um 2.5 milljörðum króna.

Í umsögn Sambands ísl. sveitarfélaga dagsettri 25. jan. 2002, kemur fram að sjálfstæði minjavarða einstakra sveitarfélaga sé afnumið með lögnum og sé það óásættanlegt. Í annan stað kemur fram að með lögnum sé þjóðminjaverði falið óeðlilega mikið vald í hendur um framkvæmdir annarra. Hann ákveði hvort og hvenær í framkvæmdir skuli ráðist og með hvaða skilmálum, svo og hvaða rannsóknir skuli gerðar en aðrir greiði rannsóknarkostnaðinn. Slíkt fyrirkomulag sé algjörlega óásættanlegt. Enn femur er bent á að um sé að ræða breytingu á fjármálalegum samskiptum ríkis og sveitarfélaga, sem fjalla þurfi um sérstaklega áður en nýjar lagaskyldur séu lagðar á sveitarfélögin. Þessi túlkun er athyglisverð í ljósi svarbréfs menntamálaráðherra, dagsettu 21. jan. 2002, við mótmælum Héraðsnefndar Þingeyinga þar sem fram kemur að ráðuneytið telji að engin efnisleg breyting hafi orðið með nýjum þjóðminjalögum nr. 107/2001 hvað varði kostnað við skráningu fornleifa. Svo virðist sem þarna birtist veruleg þversögn hvað varðar þennan kostnað.